

ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) 2018/969**z dnia 9 lipca 2018 r.****zmieniające załącznik V do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001 w odniesieniu do wymogów dotyczących usuwania materiału szczególnego ryzyka pochodzącego z małych przeżuwaczy****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001 z dnia 22 maja 2001 r. ustanawiające zasady dotyczące zapobiegania, kontroli i zwalczania niektórych pasażowalnych gąbczastych encefalopatii ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 23 akapit pierwszy,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W rozporządzeniu (WE) nr 999/2001 ustanowiono zasady dotyczące zapobiegania pasażowalnym gąbczastym encefalopatiom (TSE) u zwierząt oraz kontroli i zwalczania tychże encefalopatii. Rozporządzenie to ma zastosowanie do produkcji oraz wprowadzania do obrotu żywych zwierząt i produktów pochodzenia zwierzęcego, a w pewnych określonych przypadkach – do ich wywozu.
- (2) W rozporządzeniu (WE) nr 999/2001 zdefiniowano materiał szczególnego ryzyka jako tkanki wymienione w załączniku V do tego rozporządzenia. Wspomniane rozporządzenie stanowi, że materiał szczególnego ryzyka należy usunąć i zlikwidować zgodnie z załącznikiem V do tego rozporządzenia i rozporządzeniem (WE) nr 1069/2009 ⁽²⁾. Usuwanie materiału szczególnego ryzyka ma na celu eliminację ryzyka związanego z BSE u bydła, owiec i kóz. W pkt 1 lit. b) załącznika V do rozporządzenia (WE) nr 999/2001 wymieniono rodzaje materiału szczególnego ryzyka w odniesieniu do owiec i kóz.
- (3) Zalecenia Światowej Organizacji Zdrowia Zwierząt (OIE) dotyczące BSE, określone w rozdziale 11.4 Kodeksu zdrowia zwierząt lądowych OIE ⁽³⁾, dotyczą czynnika chorobotwórczego BSE jedynie u bydła. Zatem w odniesieniu do owiec i kóz OIE nie określiła, jakie tkanki nie powinny być przedmiotem obrotu ze względu na ryzyko związane z BSE.
- (4) W dokumencie strategicznym Komisji w sprawie TSE na lata 2010–2015 ⁽⁴⁾ przewiduje się możliwość dokonania przeglądu obecnego wykazu rodzajów materiału szczególnego ryzyka w oparciu o dowody naukowe i z uwzględnieniem rozwoju sytuacji epidemiologicznej w odniesieniu do BSE. Sytuacja epidemiologiczna w odniesieniu do BSE w Unii znacznie się poprawiła. W 2016 r. odnotowano w Unii pięć przypadków BSE u bydła w stosunku do 2 166 przypadków odnotowanych w 2001 r. Taka poprawa sytuacji w zakresie BSE w Unii znajduje odzwierciedlenie w fakcie, że 24 państwa członkowskie i dwa regiony państwa członkowskiego są obecnie uznawane za państwa o nieznacznym ryzyku wystąpienia BSE zgodnie z decyzją Komisji 2007/453/WE ⁽⁵⁾, na podstawie statusu BSE uznanego przez Światową Organizację Zdrowia Zwierząt (OIE).
- (5) Jeżeli chodzi o materiał szczególnego ryzyka pochodzący z małych przeżuwaczy, w dokumencie strategicznym Komisji w sprawie TSE na lata 2010–2015 wspomniano o przeprowadzanej wówczas ocenie zasadności obowiązywania wykazu materiału szczególnego ryzyka u małych przeżuwaczy. Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) opublikował tę ocenę ryzyka w dniu 2 grudnia 2010 r. w ramach opinii naukowej dotyczącej zakaźności BSE/TSE w tkankach małych przeżuwaczy („opinia EFSA z 2010 r.”) ⁽⁶⁾. W opinii tej EFSA oszacowała, że liczba małych przeżuwaczy zakażonych BSE i mogących dostać się do łańcucha żywnościowego każdego roku w Unii jest bardzo mała, i potwierdziła, że szacunki te przemawiają przeciwko możliwości występowania rozległej epidemii BSE w populacji małych przeżuwaczy w Unii. Wniosek EFSA jest zasadny dla całej Unii, niezależnie od statusu BSE państw członkowskich.

⁽¹⁾ Dz.U. L 147 z 31.5.2001, s. 1.⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. określające przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 (Dz.U. L 300 z 14.11.2009, s. 1).⁽³⁾ http://www.oie.int/index.php?id=169&L=0&htmfile=chapitre_bse.htm.⁽⁴⁾ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady – Druga mapa drogowa dla TSE – Dokument strategiczny w sprawie pasażowalnych encefalopatii gąbczastych na lata 2010–2015; COM(2010) 384 final.⁽⁵⁾ Decyzja Komisji 2007/453/WE z dnia 29 czerwca 2007 r. ustanawiająca status BSE państw członkowskich i krajów trzecich lub ich regionów zgodnie z ryzykiem wystąpienia BSE (Dz.U. L 172 z 30.6.2007, s. 84).⁽⁶⁾ Dziennik EFSA 2010; 8(12):1875 [92 s.].

- (6) Jak wspomniano we wspólnej opinii naukowej w sprawie możliwego związku epidemiologicznego lub molekularnego między TSE u zwierząt i ludzi, przyjętej przez EFSA i Europejskie Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób w dniu 9 grudnia 2010 r. ⁽¹⁾, na całym świecie zgłoszono jedynie dwa przypadki wystąpienia BSE w warunkach naturalnych u kóz, a w odniesieniu do owiec nie zgłoszono żadnego przypadku wystąpienia BSE w warunkach naturalnych. Wspomniane dwa przypadki naturalnego wystąpienia BSE wykryto u kóz urodzonych przed wprowadzeniem zakazu skarmiania zwierząt gospodarskich przetworzonym białkiem zwierzęcym, w czasie największego natężenia epidemii BSE u bydła.
- (7) W dniu 5 sierpnia 2015 r. EFSA opublikowała opinię naukową w sprawie wniosku o ocenę publikacji naukowej dotyczącej potencjału zoonotycznego prionów trzęsawki owiec („opinia EFSA z 2015 r.”) ⁽²⁾. W opinii tej EFSA stwierdziła, że nie ma dowodów na związek przyczynowy między trzęsawką a ludzkimi TSE, i potwierdziła, że jedynym czynnikiem chorobotwórczym TSE, którego zoonotyczny charakter został wykazany, jest klasyczny czynnik chorobotwórczy BSE. EFSA podkreśliła ponadto, że nie ma dowodów epidemiologicznych sugerujących, że trzęsawka jest chorobą odzwierzęcą. W szczególności wskazuje na to sporadyczna zachorowalność ludzi na chorobę Creutzfeldta-Jakoba zarówno w krajach o nieznacznym występowaniu trzęsawki, jak i w krajach, gdzie choroba ta występuje często.
- (8) Należy zatem zmienić dotychczasowe wymogi dotyczące usuwania materiału szczególnego ryzyka u małych przeżuwaczy, tak aby za materiał szczególnego ryzyka uznawać jedynie tkanki charakteryzujące się najwyższym poziomem zakaźności BSE u zakażonych małych przeżuwaczy. Zgodnie z opinią EFSA z 2010 r. dane eksperymentalne wskazują, że u owiec zarażonych BSE największą zakaźność wykazują mózg i rdzeń kręgowy.
- (9) Jako że w praktyce trudno jest uniknąć zanieczyszczenia kości czaszki tkanką mózgową, czaszka owiec i kóz w wieku powyżej 12 miesięcy lub owiec i kóz, które mają stały siekacz wyrżnięty z dziaśła, powinna nadal stanowić materiał szczególnego ryzyka zgodnie z załącznikiem V do rozporządzenia (WE) nr 999/2001.
- (10) Zatem za materiał szczególnego ryzyka u owiec i kóz należy uznawać jedynie czaszkę, w tym mózg i oczy, oraz rdzeń kręgowy zwierząt w wieku powyżej 12 miesięcy lub takich, które mają stały siekacz wyrżnięty z dziaśła.
- (11) Ze względu na specyfikę chowu owiec i kóz rzadko daje się określić dokładną datę urodzenia tych zwierząt, a zatem informacja ta nie jest włączana do rejestru gospodarstwa wymaganego zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 21/2004 ⁽³⁾. Z tego powodu wymaga się obecnie usunięcia mózgu, czaszki i oczu u owiec i kóz, jeżeli zwierzęta te mają powyżej 12 miesięcy lub mają stały siekacz wyrżnięty z dziaśła.
- (12) Ocena wieku owiec i kóz na podstawie uzębienia daje jedynie wynik przybliżony, ponieważ data wyrżnięcia się pierwszego stałego siekacza u poszczególnych owiec lub kóz może się różnić o kilka miesięcy. Inne metody pozwalające stwierdzić, czy owce i kozy wysyłane do uboju są w wieku powyżej 12 miesięcy, mogą dać równoważny poziom gwarancji co do wieku zwierzęcia. Jako że takie metody mogą zależeć od specyfiki krajowych praktyk uboju owiec i kóz, wiarygodność takich metod powinien ocenić właściwy organ państwa członkowskiego uboju. Należy zatem zmienić pkt 1 lit. b) załącznika V do rozporządzenia (WE) nr 999/2001, aby przewidzieć możliwość oszacowania, czy zwierzę ma powyżej 12 miesięcy, przy zastosowaniu metody zatwierdzonej przez właściwy organ państwa członkowskiego uboju.
- (13) Należy zatem odpowiednio zmienić załącznik V do rozporządzenia (WE) nr 999/2001.
- (14) Środki przewidziane w niniejszym rozporządzeniu są zgodne z opinią Stałego Komitetu ds. Roślin, Zwierząt, Żywności i Pasz,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Pkt 1 lit. b) załącznika V do rozporządzenia (WE) nr 999/2001 otrzymuje brzmienie:

„b) w odniesieniu do owiec i kóz: czaszka, w tym mózg i oczy, oraz rdzeń kręgowy zwierząt w wieku powyżej 12 miesięcy lub które mają stały siekacz wyrżnięty z dziaśła, lub zwierząt w wieku powyżej 12 miesięcy oszacowanym według metody zatwierdzonej przez właściwy organ państwa członkowskiego uboju.”.

⁽¹⁾ Dziennik EFSA 2011; 9(1):1945 [111 s.].

⁽²⁾ Dziennik EFSA 2015; 13(8):4197 [58 s.].

⁽³⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 21/2004 z dnia 17 grudnia 2003 r. ustanawiające system identyfikacji i rejestrowania owiec i kóz oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1782/2003 i dyrektywy 92/102/EWG i 64/432/EWG (Dz.U. L 5 z 9.1.2004, s. 8).

Artykuł 2

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 9 lipca 2018 r.

W imieniu Komisji
Jean-Claude JUNCKER
Przewodniczący
